

"אגודה של קנים - אין אדם יכול לשברם, אחת אחת - אפילו תינוק יכול לשברם"
(מדרש תנחומא ניצבים, כ"ט, א'). חכמינו ראו בתהליך איחוד ושיתוף כוחות למען מטרות נעלות ערך בפני עצמו כמאמרם "כינוס לצדיקים טוב להם וטוב לעולם" (סנהדרין, ס"ח, ע"ב). מעבר לערך הגדול הטמון באחדות בישראל ובשיתוף הפעולה, גם התוצאה המתקבלת גדולה יותר מסכום הפרטים, כפי שפירש רש"י את הפסוק (ויקרא, כ"ו, ח') "ורדפו מכם חמישה מאה, ומאה מכם רבה ירדפו" - אינו דומה מעטין העושין את התורה למרובין העושין את התורה.

בעבודה בצוות תורמים יחידים מהיכולות האישיות שלהם לעבודה משותפת ומפיקים מן העבודה בצוות תועלת רבה.

היכולת לפעול יחד כצוות מביאה לידי ביטוי מעשי כישורים חברתיים שונים דוגמת הקשבה, סובלנות, התחשבות בדעות שונות ועוד, ומשכללת אותם.

ניתן לאפיין את עבודת הצוות על-פי המרכיבים הבאים:

א. **מטרה** - חברות הצוות פועלות להשגת מטרה משותפת.

ב. **תלות הדדית** - חברות הצוות תלויות זו בזו וזקוקות לניסיונה, לכישרונה ולתרומתה הייחודית של כל אחת מהן על מנת להשיג את המטרה המשותפת.

ג. **מחויבות** - חברות הצוות מגלות מחויבות עד להשלמת המטרה המשותפת, ומכירות בכך שהדרך היעילה ביותר להשגת המטרה היא עבודה משותפת.

ד. **מנגנונים ותהליכים מובנים** - חלוקת התפקידים בין חברות הצוות מוגדרת וידועה, תהליכי העבודה בו מובנים, והכללים והנהלים מסייעים לתיאום בין הפעולות של חברותיו.

ה. **הכרה** - לצוות הכרה חיצונית בייחודו. הכרה זו מספקת לחברותיו תחושת שייכות וגאווה יחידה ומעניקה משמעות לעבודתן.

עבודת צוות אינה מתרחשת מעצמה, וכדי להגיע אליה נדרש טיפוח מכון של המיומנויות האישיות והקבוצתיות המאפשרות עבודת צוות יעילה, תוך התמקדות במשימות ובטיפול היחסים שבין חברות הצוות.

לכן, חשוב לזמן לתלמידות התנסויות מכוונות בעבודה בצוות, ולברר עימן את הסוגיות הנגזרות מן המשימה: המטרה המשותפת וההתנהגויות המקדמות את השגתה, ואת הסוגיות הנוגעות ליחסים ביניהן: התלות ההדדית בין חברות הצוות, דפוסי התקשורת ביניהן ותרומת כל חברה לקידום האווירה הנעימה בעת הפעילות בצוות.

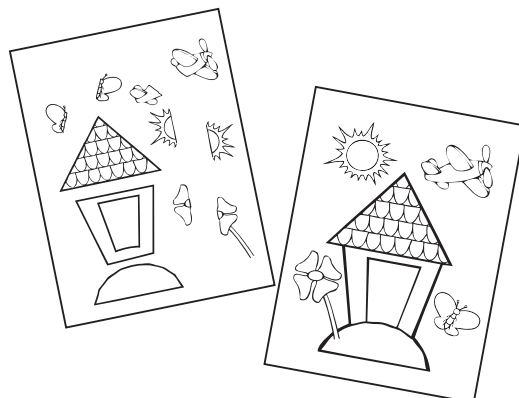

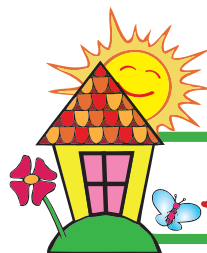
מטרות

- הקניית הליכות בנושא מעלת השלום והאחדות, תוך הדגשת חשיבות נושא זה.
- בירור תפיסות עולמן של התלמידות ביחס לעבודה בצוות.
- העלאת המודעות לתרומתה של נשיאה באחריות אישית בעבודה בצוות.
- בחינת ביטוייה של האחריות האישית בעבודה בצוות.

מודל ההפעלה

מהלך להתנסות בעבודה בצוות ולבירור סוגיית אחריותן של חברות הצוות על תוצר עבודת הצוות.

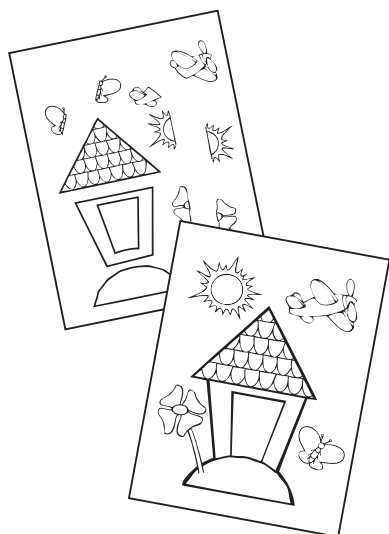
יוצרות "יום אביב" בצוות

למורה:

הפעילות "יוצרים" יום אביב' בצוות" מאפשרת לקבוצת תלמידות הכיתה להתנסות בעבודה בצוות. ההתנסות מתבצעת בחינה של היבטים שונים בעבודת הצוות כמו התלות ההדדית בין החברות, השלבים השונים של המשימה ושיאם באחריות אישית על איכות התוצר.

החומרים הנדרשים לזרקה ההתנסות בצוות:

- א. האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'" (מצורף בהמשך).
- ב. חלקי האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'" (חלקים לגזירה מצורפים בהמשך).
- ג. בריסטול לבן.
- ד. חמש מטפחות לכיסוי העיניים.

משימת הצוות:

ליצור את האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'" על גבי הבריסטול בעזרת החלקים הגזורים כשצוות החברות עצומות (היצירה העיניים עצומות מחדדת את התלות ההדדית בין חברות הצוות ומצריכה ניהול שיח מקדם).

מהלך ההתנסות

1. הציגי במליאה את האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'". בקשי מהתלמידות להתבונן באיור ולנסות לזכור היכן ממוקמת כל אחת מהצורות הנכללות בו: שמש, פרח, בית, פרפר ומטוס.
2. הזמיני למרכז החדר חמש תלמידות, הניחי לפניך (על רצפת החדר או על אחד השולחנות בכיתה) את הבריסטול ואת חלקי האיור הגזורים. הגדירי את המטרה המשותפת שעליהן להשיג כצוות: ליצור על גבי הבריסטול בעזרת החלקים הגזורים את האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'" שבו התבוננו.

3. הנחי את חברות הצוות לפעול בהתאם לשלבים הבאים, כשחברותיהן במליאה צופות בהתנסות:

שלב א' - תכנון

התבוננה בחלקי האיור הגזורים וזהינה את החלקים שבאמצעותם ניתן להרכיב את הצורות שבאיור: שמש, פרח, בית, כרפר ומטוס. החלטנה מי מחברות הצוות אחראית על הנחת כל אחת מהצורות על גבי הבריסטול.

שלב ב' - ביצוע

כסינה את העיניים ומששנה את החלקים הגזורים. על כל חברה בצוות למצוא את החלקים המרכיבים את הצורה שבאחריותה, ולהניח אותם על גבי הבריסטול. באפשרותכן לספר זו לזו אילו חלקים מצאתן באמצעות המישוש, לתת לכל חברה את החלקים השייכים לצורה שעליה להרכיב, ולבקש זו מזו את החלקים הנדרשים לכן. לאחר שכל החברות תשגנה את החלקים הנדרשים להרכבת הצורה שבאחריותן, צורנה במשותף את האיור "יום אביב בשכונת 'הלב'". תוכלנה להתייעץ זו עם זו היכן למקם כל צורה על גבי הבריסטול ולכוון זו את זו למיקום המתאים.

שלב ג' - הערכת התוצר

בתום יצירת האיור התבוננה בתוצר שהתקבל. בדוקנה: האם אתן מרוצות מהתוצר שהתקבל? החלטנה אם ברצונכן לשנות או לשפר אותו. מְמַשְׁנָה את החלטותיכן תוך התייעצות עם חברות הצוות.

מהי עבודת בצוות?

תארנה את עבודת הצוות על-פי ההיבטים הבאים:

• מטרה משותפת

- האם לחברות הצוות הייתה מטרה משותפת? מהי?
- האם כל חברות הצוות פעלו להשגת המטרה? במה בא הדבר לידי ביטוי?

• תלות הדדית

- האם חברות הצוות היו זקוקות זו לזו על מנת להשיג את המטרה?
- במה בא הדבר לידי ביטוי? הבאנה דוגמאות משלבי המשימה השונים: תכנון, ביצוע והערכה.

• אחריות

- מי אחראית על התוצר שהתקבל? מדוע?
- האם בשלב הערכת התוצר היו חברות הצוות שבעות רצון מהתוצר שהתקבל? מדוע? כיצד פעלו?

הידעתן?

בעבודת צוות פועלות החברות על

מנת להשיג **מטרה משותפת**.

חברות הצוות **זקוקות זו לזו** על מנת

להשיג את המטרה.

עבודת צוות יעילה מתאפשרת כאשר כל אחת מחברות

הצוות מגלה **אחריות** בשלבי המשימה השונים ורואה

עצמה מחוייבת לתוצר שיתקבל בעקבות העבודה

המשותפת.

שוחחנה:

מדוע חשוב שכל חברות הצוות תגלנה אחריות בשלבי המשימה השונים ותראינה את עצמן אחראיות לתוצר של עבודת הצוות? (התייחסנה לתרומתה של נשיאה באחריות לאווירה נעימה בצוות, לעבודת צוות יעילה ולאיכות התוצר).

עובדים בצוות נהדר ומגלים אחריות על התוצר

הנכח "צוות יוצר".

1. השלמנה את שמות חברות הצוות:
 - א. גזורנה את הצורות ומיינה אותן.
 - ב. תכננה תמונה שברצונך ליצור באמצעות הצורות שגזרתן.
 - ג. (תוכלנה להשתמש רק בחלק מהצורות, וכן לצייר צורות אחרות לפי בחירתך).
 - ד. צורנה במשותף את התמונה שתכננת, והדבקנה את הצורות על גבי גיליון לבן.
2. שוחחנה:
 - א. כיצד גיליתן אחריות במהלך הפעילות בצוות?
 - ב. מי אחראית לתוצר (התמונה) שהתקבל? מדוע?

התכוננה לדווח במליאה על סעיף 3.

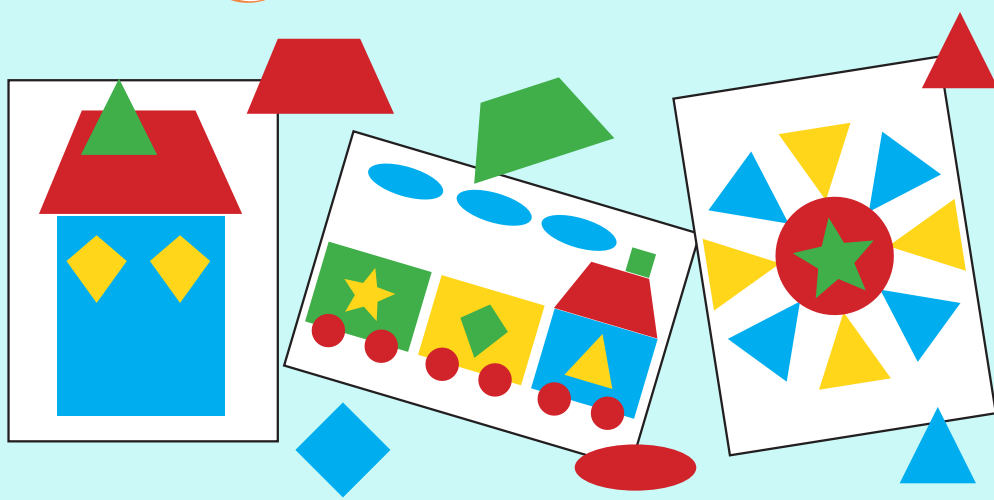
דיווח על-ידי נציגות הקבוצות והצגת התמונות.

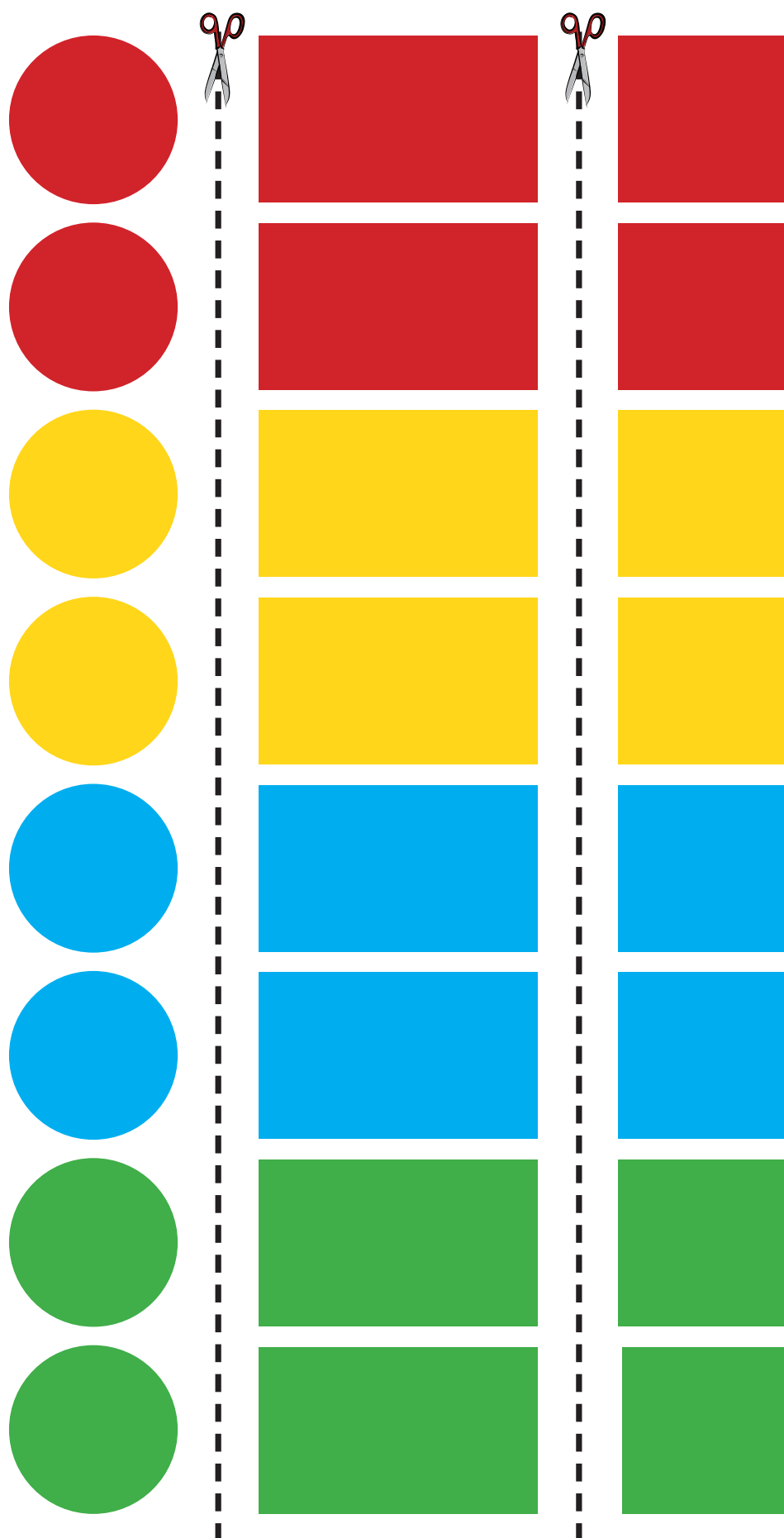
**"כל אחת יכולה לתרום לעבודת הצוות:
בהעלאת רעיון, בביצוע המשימה
במתן עצה ובהושטת עזרה.
ופשוט להרגיש ולומר:
אכפת לי! גם אני אחראית לתוצר!"**

- כיצד מתקשר ציטוט זה לפעילות שבה התנסיתן בצוותים?
- צורנה מכלל התמונות שהוצגו במליאה "סיפור בתמונות".
- פעלנה כצוות בהתאם לצעדים הבאים:
 - התבוננה בתמונות והצענה רעיון לסיפור.
 - חברנה שם לסיפור.
 - סדרנה את התמונות ברצף (על גבי הלוח, על גבי בריסטול) ורשומנה מתחת לכל תמונה כותרות מתאימות. אם נדרש, תוכלנה לצייר תמונות נוספות.
 - חשובנה, היכן ובפני מי תרצינה להציג את ה"סיפור בתמונות" שחיברתן כצוות.
- שוחחנה:
 - האם גיליתן אחריות במהלך הפעילות בצוות?
 - הבאנה דוגמאות להתנהגויות המעידות על כך.
 - מי מכן אחראית לתוצר שהתקבל? מדוע?

עובדים בצוות נהדר ומגלים אחריות על התוצר

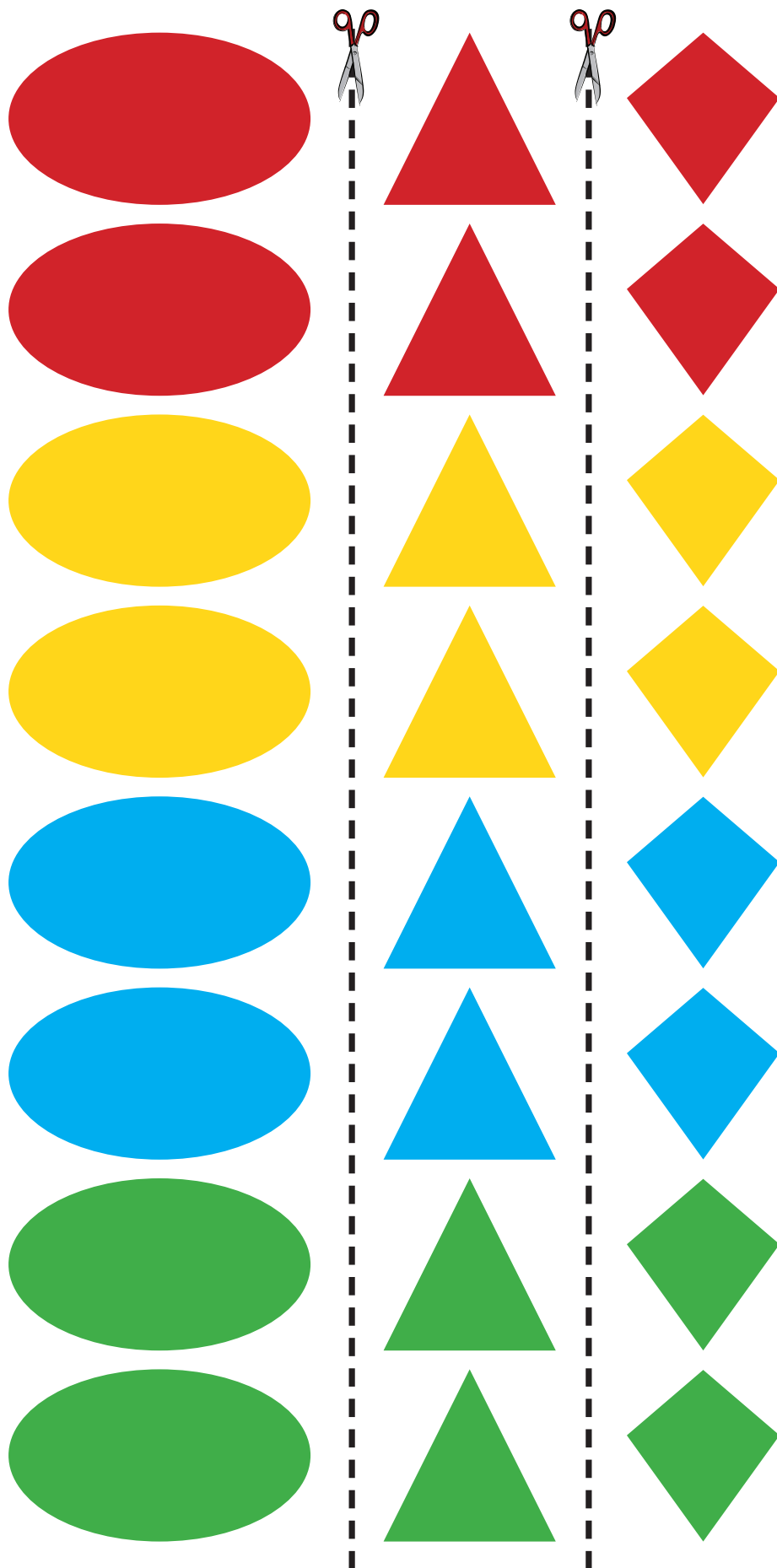

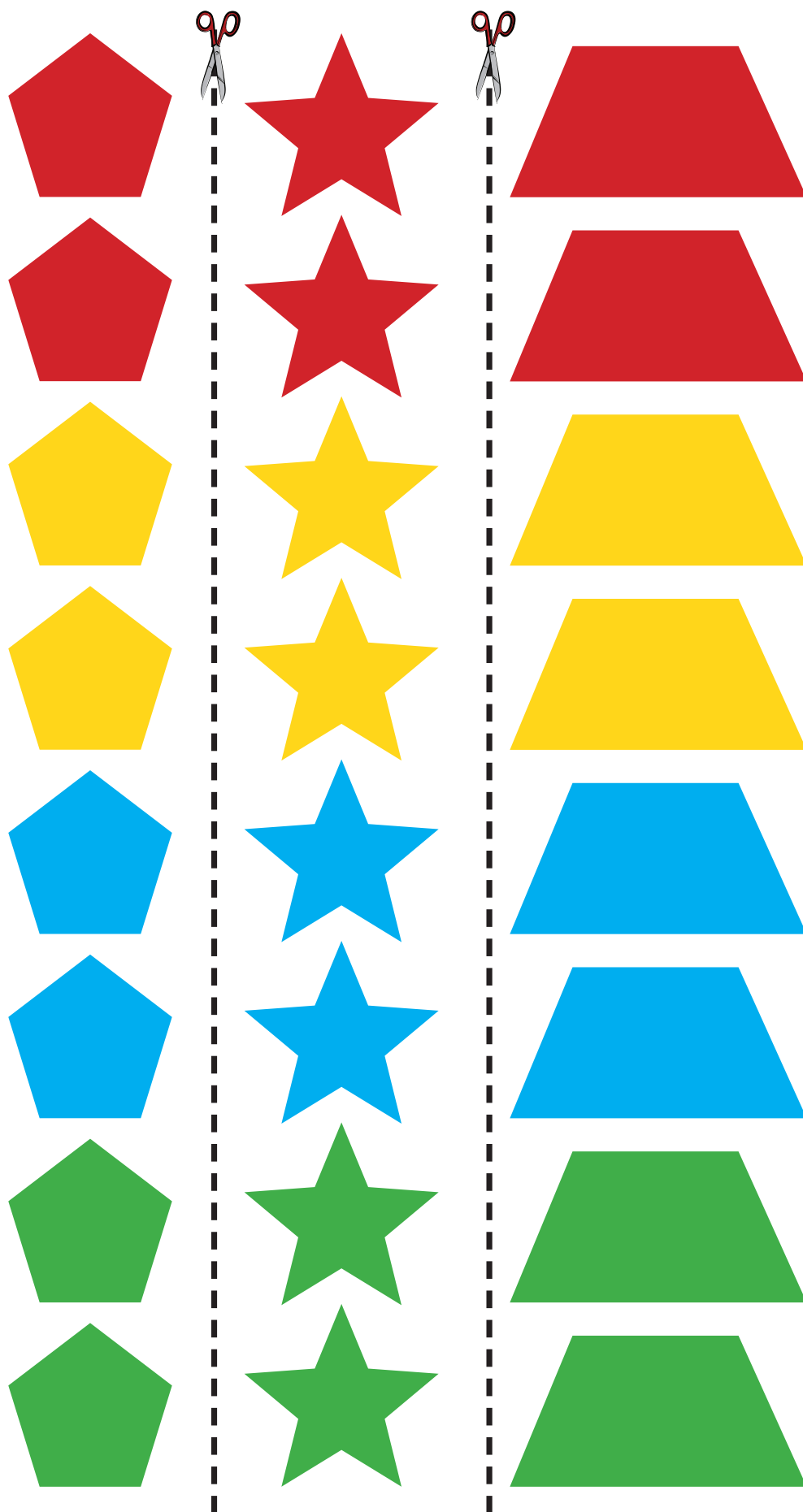
עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

ט'

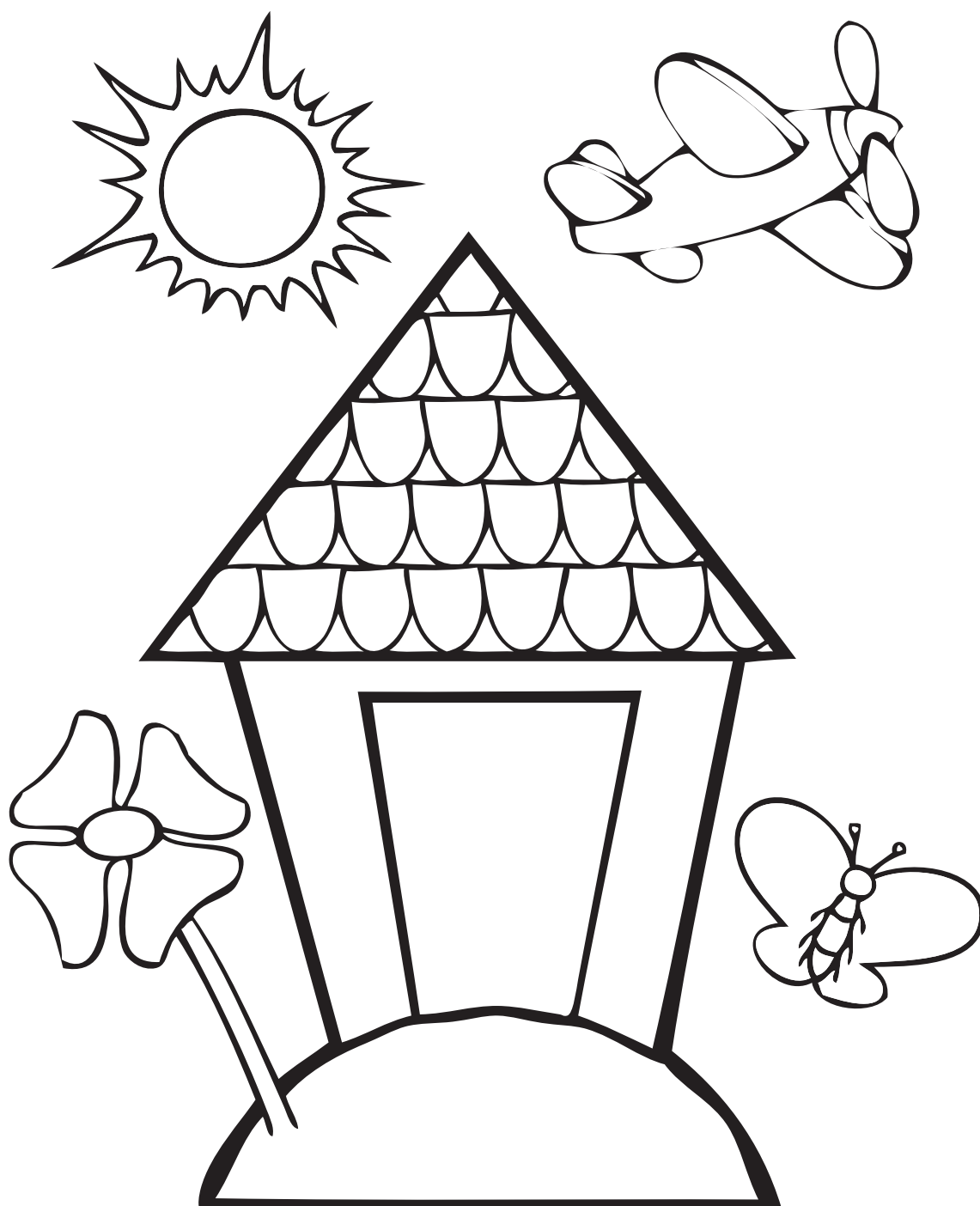

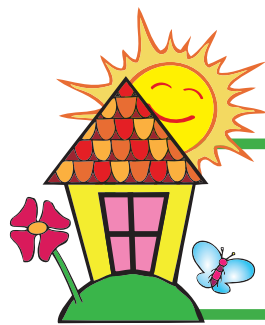
עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

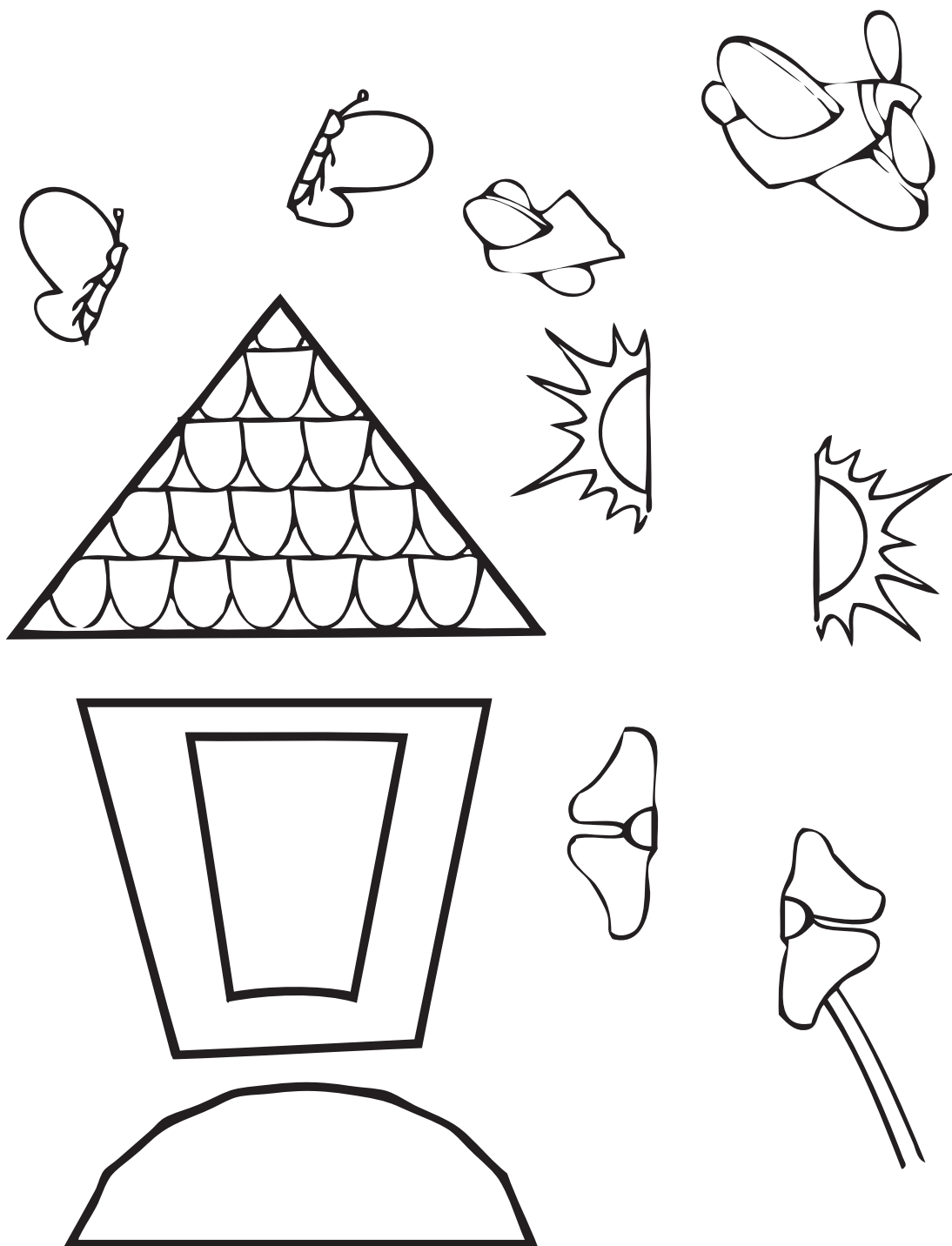
עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

יוצרים בצוות

חלקים לגזירה

עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

ט

